

UPUTE ZA POPUNJAVANJE OBRASCA

Procjena socijalnog učinka ima za cilj utvrditi koliko će predmetni prijedlog utjecati na pojedine društvene skupine u Republici Hrvatskoj, posebice siromašne i socijalno ugrožene. Izrađuje se i podnosi uz prijedloge uredbi i drugih propisa koje donosi Vlada, te uz prijedloge zakona koje Vlada predlaže na donošenje Hrvatskome saboru.

Obveza o podnošenju iskaza o procjeni socijalnih učinaka proizlazi iz odredbe članka 27a. Poslovnika Vlade Republike Hrvatske («Narodne novine», broj: 107/00 – pročišćeni tekst, 24/01 i 22/05). Pri popunjavanju Obrasca standardne metodologije za procjenu socijalnog učinka (u daljnjem tekstu: Obrazac) od pomoći može biti Vodič za metodologiju procjene socijalnih utjecaja koji se nalazi na Internet stranici www.mzss.hr.

Obrazac ispunjavaju osobe zadužene za izradu prijedloga uredbi i drugih propisa i osobe dobro upoznate s djelovanjem zakona na korisnike.

SADRŽAJ OBRASCA

1. PREDLAGATELJ PROPISA

Predlagatelj zakonskog ili podzakonskog propisa jesu središnja tijela državne uprave i stručne službe Vlade.

Središnja tijela državne uprave jesu: ministarstva, središnji državni uredi i državne upravne organizacije.

Podaci o predlagatelju trebaju sadržavati informacije o središnjem tijelu državne uprave koje predlaže zakone i druge propise koje Vlada Republike Hrvatske predlaže na donošenje Hrvatskom saboru.

Osnovne informacije o predlagatelju obuhvaćaju brojčanu oznaku i naziv središnjeg tijela državne uprave.

Predlagatelj navodi brojčanu oznaku i naziv službenog glasila u kojem je objavljen propis kojim je uređeno njegovo unutarnje ustrojstvo.

2. OSNOVNI PODACI O PRIJEDLOGU PROPISA

Osnovni podaci o prijedlogu propisa jesu:

1. **vrsta propisa**
2. **naziv propisa**
3. **svrha donošenja** - upisuje se što se želi postići donošenjem novoga, odnosno izmjenom postojećeg propisa

3. UČINCI NA SOCIJALNE SKUPINE

Ovaj dio Obrasca sadrži pregled socijalnog učinka na pojedine socijalne skupine:

1. Osobe s invaliditetom su: osobe s tjelesnim invaliditetom (oštećenje lokomotornog sustava, oštećenja središnjeg živčanog sustava, oštećenje perifernog živčanog sustava, oštećenja drugih organa i ostalih sustava); osobe sa senzornim (osjetilnim) oštećenjem (vida, sluha); osobe s duševnim poremećajima; osobe s mentalnom retardacijom; osobe s višestrukim oštećenjima.

Osobe s invaliditetom su osobe čiji je naziv definiran Međunarodnom klasifikacijom funkcioniranja, invalidnosti i zdravlja (International Classification of Functioning – ICF) a statističke podatke primarno vodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo;

2. Osobe s kroničnim bolestima koje zahtijevaju stalan nadzor i liječenje su osobe u skladu s Međunarodnom klasifikacijom funkcioniranja, invalidnosti i zdravlja (International Classification of Functioning – ICF), a statističke podatke primarno vodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo;

3. Osobe sa zloćudnim bolestima su osobe u skladu s međunarodnom klasifikacijom funkcioniranja, invalidnosti i zdravlja (International Classification of Functioning), a statističke podatke primarno vodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo;

4. Jednoroditeljske obitelji su obitelji jednog roditelja s djetetom/djecom; podaci su dostupni pri Državnom zavodu za statistiku;

5. Djeca bez odgovarajuće roditeljske skrbi su djeca prema kojoj se primjenjuju mjere socijalne skrbi u skladu s odredbama Zakona o socijalnoj skrbi ("Narodne novine", br. 73/97, 27/01, 59/01, 82/01, 103/03 i 44/06) i Obiteljskog zakona («Narodne novine» br. 116/03, 17/04 i 136/04), a podaci su primarno dostupni u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi;

6. Mladi s povećanim rizikom od poremećaja u ponašanju (do 21 godine starosti) su osobe prema kojima su poduzimane mjere obiteljsko pravne zaštite ili mjere sukladno Zakonu o sudovima za mladež («Narodne novine» broj: 111/97 i 12/02). Podaci su primarno dostupni pri Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvu unutarnjih poslova i Ministarstvu pravosuđa;

7. Žrtve obiteljskog nasilja su osobe u skladu s odredbama Zakona o zaštiti nasilja u obitelji («Narodne novine» broj 116/03), a podaci su primarno dostupni pri Ministarstvu unutarnjih poslova i Ministarstvu pravosuđa;

8. Nezaposleni:

- Dugotrajno nezaposleni (duže od jedne godine) – su osobe prijavljene Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, a statistički podaci se prate pri Hrvatskom zavodu za zapošljavanje;

- Nezaposleni koji primaju socijalnu pomoć su osobe koje ostvaruju pravo na pomoć u skladu s odredbama Zakona o socijalnoj skrbi ("Narodne novine", broj: 73/97, 27/01, 59/01, 82/01, 103/03 i 44/06); koriste se podaci Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi

- Teže zapošljive skupine (starije osobe, osobe s nižim stupnjem obrazovanja) su osobe koje kao takve vodi u svojoj evidenciji Hrvatski zavod za zapošljavanje;

9. Siromašni (ispod 60% medijalnog dohotka); podaci primarno dostupni pri Državnom zavodu za statistiku koji svake godine objavljuje osnovne pokazatelje siromaštva. Pri

izračunu stope siromaštva koristi se službena linija siromaštva EU (60% medijana nacionalnog ekvivalentnog dohotka), a izračun se temelji na metodologiji EUROSTAT-a.

10. Povratnici su osobe u skladu s odredbama Zakona o statusu prognanika i izbjeglica («Narodne novine», br. 96/93, 39/95 i 29/99). Statističke podatke primarno prati Ured za povratnike i prognanike Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka.

11. Pripadnici nacionalnih manjina; podaci primarno dostupni pri Državnom zavodu za statistiku;

12. Korisnici mirovina su osobe o kojima podatke primarno vodi Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

13. Starije osobe (65 i više godina); podaci su primarno dostupni pri Državnom zavodu za statistiku;

14. druge skupine; prema iskazu predlagatelja, upisuje se koja je to druga skupina;

Praćenje socijalnog učinka procjenjuje se stupnjevano u pozitivnom (+), negativnom (-) i neutralnom (0) utjecaju na pojedine socijalne skupine kao **neposredni učinak, učinak u prvoj godini provedbe propisa i učinak u kasnijem razdoblju primjene propisa.**

Upisuje se za svako vremensko razdoblje:

+ mali pozitivan utjecaj, ++ značajan pozitivan utjecaj, +++ izuzetno značajan pozitivan utjecaj

- mali negativan utjecaj, -- značajan negativan utjecaj, --- izuzetno značajan negativan utjecaj,

0 nema utjecaja

Predlagatelj opisno upisuje za svaku socijalnu skupinu **moгуće nepovoljne učinke i moгуće posredne** (pozitivne ili negativne) **učinke.**

4. PROCJENA RIZIKA

Procjena rizika je vjerojatnosti da li će prijedlog propisa biti socijalno održiv, da li će se njegove društvene koristi i ekonomske mogućnosti osjetiti u cjelokupnom društvu, te da li će pridonijeti razvojnim ciljevima zemlje i smanjenju siromaštva.

Procjena rizika prati se kroz stupanj vjerojatnosti (mala/srednja/velika) i očekivani opseg (mali/srednji/veliki) za vrstu i prirodu rizika: političko ekonomske rizike, vanjske šokove, institucionalne rizike i druge domaće rizike.

A) Političko ekonomski rizici podrazumijevaju domaće rizike koji mogu posredno utjecati na pogoršanje makroekonomske stabilnosti.

B) Institucionalni rizici podrazumijevaju neodgovarajuće institucionalne odnose, slabo upravljanje, pretjeranu složenost projekta te slabe tehničke i administrativne kapacitete.

C) Drugi domaći rizici podrazumijevaju okolnosti izvan nadzora nositelja prijedloga, ali se trebaju uzeti u obzir tijekom procjene. Mogu proizlaziti iz regionalne neujednačenosti kao i izvanrednih okolnosti kao što su nasilni sukobi i militarizacija društva, politička nestabilnost, etničke ili vjerske napetosti.

Domaći rizici mogu biti npr. nasilni sukobi i militarizacija društva, politička

nestabilnost, etničke ili vjerske napetosti – koje su često izvan nadzora pojedinih nositelja projekta, ali se trebaju uzeti u obzir tijekom procjene.

D) Vanjski rizici su moguće promjene društveno političke situacije susjednih zemalja ili makroekonomske promjene koje se događaju u neposrednom okruženju odnosno, koje utječu na cjelokupnu svjetsku ekonomsko političku stabilnost (npr. nasilni sukobi u susjednim zemljama, povećanje cijene nafte i sl.).

5. STUPANJ SOCIJALNOG UČINKA

5.1. OBRAZLOŽENJE PODNOSITELJA

Na temelju procjene učinka na pojedine socijalne skupine kao i procjene rizika opisno se iskazuje stupanj socijalnog učinka predloženog propisa na socijalne skupine (mali/srednji/veliki).

Podaci koji se navode definiraju utjecaj prijedloga na postojeću socijalnu sliku i to na različite društvene skupine, siromašne i socijalno ugrožene osobe, umirovljenike, osobe s posebnim potrebama, dugotrajno nezaposlene i slično.

Obrazloženje podnositelja prijedloga propisa daje procjenu socijalnog učinka, koja proizlazi na temelju rezultata prikazanih u točki 3. i 4. Obrasca. Podnositelj prijedloga daje mišljenje da li i na koji način prijedlog propisa utječe na smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti socijalnih skupina odnosno, ima li negativan utjecaj na socijalnu sliku društva.

Potrebno je procijeniti kako će provedba zakona i drugih propisa utjecati na pojedine socijalne skupine i to neposredno u prvoj godini provedbe te u kasnijim razdobljima u skladu s Obrascem. Također je potrebno izraziti moguće nepovoljne ili povoljne kao i posredne utjecaje.

Potpis odgovorne osobe

Obrazloženje Procjene socijalnog učinka ovjerava odgovorna osoba podnositelja prijedloga. U skladu s odredbom članka 27. Poslovnika Vlade Republike Hrvatske odgovorna osoba kod predlagatelja je ministar ili državni tajnik kojeg odredi ministar, državni tajnik središnjeg državnog ureda ili njegov zamjenik, odnosno ravnatelj državne upravne organizacije ili njegov zamjenik.

Kontakt osoba predlagatelja propisa

Navode se osnovni podaci o osobi kod predlagatelja, koja je zadužena za davanje informacija o sadržaju prijedloga i popunjenom Obrascu o procjeni socijalnog učinka.

Datumi slanja i primanja obrasca

Datumima se evidentira vremenski tijek slanja i primanja Obrasca između predlagatelja propisa i Ministarstva. Datum kada je popunjeni Obrazac zajedno s prijedlogom prosljeđen prema Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi u svrhu traženja Očitovanja

5.2. OČITOVANJE MINISTARSTVA ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

Ukoliko Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi prihvaća Procjenu socijalnog učinka (odmah ili nakon dane preporuke i revidiranja podataka) to će se naznačiti u

Očitovanju. U slučaju pozitivnog očitovanja na Procjenu, Vladi Republike Hrvatske uz prijedlog propisa i Procjenu za koju je pribavljeno pozitivno očitovanje nije potrebno dostavljati dodatno očitovanje Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.

Ukoliko je Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi imalo preporuke na ispunjeni Obrazac s kojima se predlagatelj u cijelosti ili djelom složio, potrebno je navesti datum izmjene i/ili dopune podataka u Obrascu te potpis odgovorne osobe. Datum obrade predstavlja dan kada će državni službenik Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi obraditi Procjenu socijalnih učinaka predlagatelja.

Ukoliko Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi ima primjedbe na podatke i obrazloženja predlagatelja, potrebno će se naznačiti s jasnim obrazloženjem.

U slučaju neslaganja s konačnom Procjenom u dijelu ili u cijelosti, odnosno, ne prihvatanja navedenih primjedbi Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi osim izražavanja neslaganja u Obrascu, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi dodatno će izraditi očitovanje u kojem se navode područja neslaganja te razlozi tog neslaganja. Procjena i očitovanje sastavni su dio prijedloga kojeg Predlagatelj upućuje Vladi Republike Hrvatske.

Predlagatelj može/ne mora prihvatiti dio ili sve preporuke Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi. O tome je potrebno napisati odgovor s jasnim obrazloženjem. Ukoliko predlagatelj prihvaća samo dio preporuka Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi potrebno je navesti koje preporuke ne prihvaća i njihovo obrazloženje.

U slučaju prihvatanja svih preporuka o toj činjenici potrebno je napisati kratku suglasnost.

Odgovor predlagatelja mora sadržavati datum i potpis odgovorne osobe. Navedeni datum trebao bi biti isti kao i datum revidiranja.

Potpis odgovorne osobe

Odgovorna osoba u skladu s odredbom članka 27a. Poslovnika Vlade Republike Hrvatske je ministar zdravstva i socijalne skrbi ili državni tajnik kojeg odredi ministar.